

hamboorg.city

Заповіт та спадкове право в Німеччині — Erbfolge, Pflichtteil та податки

Законна черга спадкування, Pflichtteil (обов'язкова частка), рукописний заповіт і податкові пільги (500 000 € для подружжя, 400 000 € для дітей).

Deutsche Begriffe: Testament | Erbrecht | Erbfolge | Pflichtteil | Erbschaftsteuer | Freibetrag | Nachlassgericht | Erbschein

Законна черга спадкування — Erbfolge — Хто успадковує без заповіту?

Якщо хтось умирає **без заповіту**, діє законна Erbfolge за німецьким цивільним кодексом:

Порядок спадкоємців

Черга	Хто успадковує?	Доля (поряд з подружжям)
1-ша черга	Діти (та їхні нащадки)	50%
2-га черга	Батьки, братія/сестри	Тільки без 1-ї черги
3-тя черга	Дідусі/бабусі, дядьки/тітки	Тільки без 2-ї черги

Частка спадщини подружжя

Подружжя успадковує **поряд з** родичами:

- Поряд з дітьми (1-ша черга): **1/4** (при спільності набутого майна + 1/4 збільшення = **1/2**)
- Поряд з батьками/братією/сестрами (2-га черга): **1/2**
- Самостійно (без родичів 1-ї чи 2-ї черги): **все**

Позашлюбні партнери не успадковують нічого — тільки заповіт захищає партнера!

Заповіт (Testament) — Як його скласти

Рукописний заповіт

Найпростіша та дійсна форма:

- **Повністю написаний від руки** — без комп'ютера, без друку
- **Дата** (день, місяць, рік)
- **Підпис** з повним іменем та прізвищем
- **Зберігання:** Вдома або у **Nachlassgericht** (офіційне зберігання: 75 €)

Нотаріальний заповіт

- Складений та посвідчений **нотаріусом**
- Вартість залежить від розміру спадщини (наприклад, при 200 000 € близько 400-800 €)
- **Переваги:** Erbschein не потрібен — нотаріального заповіту достатньо для банків і земельного реєстру
- Автоматично зберігається у Nachlassgericht

Берлінський заповіт (для подружних пар)

- Подружжя призначають один одного **єдиними спадкоємцями**
- Діти успадковують тільки після смерті другого партнера (**Schlusserben**)
- **Увага:** Діти все ж мають право на **Pflichtteil**

Pflichtteil — Обов'язкова частка близьких родичів

Навіть якщо ви позбавите когось спадщини в заповіті, він має право на **Pflichtteil**:

- **Уповноважені особи:** Діти, подружжя, батьки (якщо немає дітей)
- **Розмір:** 50% законної частки спадщини (грошима, не майном)
- **Приклад:** Дитина позбавлена спадщини, законна доля становила б 1/4 → Pflichtteil = 1/8 спадщини
- **Давність:** 3 роки з моменту дізнання про спадщину

Виключення: Pflichtteil можна позбавити лише в **екстремальних випадках** (наприклад, замах на життя спадкодавця).

Податок на спадщину — Freibetrag (пільги)

Спадщини та подарунки оподатковуються в Німеччині. Проте існують **щедрі податкові пільги**:

Ступінь спорідненості	Податкова пільга	Ставка податку вище
Подружжя/зареєстрований партнер	500 000 €	7-30%
Діти	400 000 €	7-30%
Онуки	200 000 €	7-30%
Батьки/Дідусі-бабусі (спадщина)	100 000 €	7-30%
Братія, сестри, племінники	20 000 €	15-43%
Неспоріднені особи	20 000 €	30-50%

Важливо: Пільги застосовуються **на одну особу і на 10 років** — також при дарах за життя.

Подання заяви на Erbschein

- У **Nachlassgericht** за останнім місцем проживання померлого
- Необхідно: Свідоцтво про смерть, паспорт, сімейні документи
- Вартість: Залежить від розміру спадщини (приблизно 400 € при 100 000 €)
- **Не потрібен**, якщо існує нотаріальний заповіт

Поради для іноземців

Спадкове право зазвичай регулюється законом **країни, де останній раз проживав покійний** (Регламент ЄС про спадкування). Однак у заповіті ви можете обрати право своєї **громадянськості**.

--- Стан: Березень 2026. Усі відомості без гарантій.